

Připravili jsme pro vás rozesílku 6/2022, s prvním jarním dnem oslavíme i 15. narozeniny Lísky.

Část I je informační a zahrnuje pozvánky na akce, osvětové kampaně, upozornění na grantové výzvy, zprávy z webu a tisku, zprávy z Lísky, včetně aktuální nabídky programů pro školy.

Část II je metodická a najdete zde náměty, doporučení, inspiraci, příklady dobré praxe, přehled vzdělávacích programů a metodické podpory EVVO, program Učíme se venku, projekt Škola pro udržitelný život, tipy na pomůcky a publikace, nabídku výukových programů, projektových dnů, exkurzí, projektů a soutěží pro školy.

Část III zahrnuje užitečné odkazy a informace – udržitelný rozvoj, přírodní zahrady, zelené okénko, místní produkty a fairtrade.

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

Sledujte prosím web a Facebook LÍSKY, kde vás aktuálně informujeme o konání/rušení akcí.

Akce do DIÁŘE:

Úterý 26. dubna	Workshop Učíme se venku pro MŠ a ŠD, Hájenka www.liska-evvo.cz
Středa 21. září	XXI. Krajská konference o EVVO www.liska-evvo.cz
Pátek 30. září	Vsetínská konference Jak pomáháme Zemi www.mestovsetin.cz
30. září – 2. října	Konference VENKU pro školní koordinátory EVVO www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

 PTÁCI - ŽIJÍ Tedy s námi 1.–30. dubna	 Přírodní zahrada - příroda pod našimi okny 1. května – 30. června	 STROMY a MY 15. září – 31. října	 POCTIVĚ VYTOBĚNÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ celoročně	 POCTIVĚ VYTOBĚNÉ - podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji celoročně
--	--	--	--	---

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHRADE, STROMY, FAIR TRADE** a **místní udržitelná ekonomika**,
www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

Pokud máte zájem se do některé z kampaní aktivně zapojit odešlete přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://docs.google.com/.../1FAIpQLSeCpu0sCDez3.../viewform>

OBSAH ROZESÍLKY 6/2022

Část I INFORMACE, AKTUALITY

- I/1 Zprávy z Lísky, **přehled akcí k 15. narozeninám LÍSKY** ... str. 2
- I/2 Pozvánky na akce, osvětové kampaně ... str. 4
- I/3 Zprávy z webu a tisku ... str. 7
- I/4 Zdroje a grantové výzvy ... str. 8

Část II METODICKÁ PODPORA

- II/1 Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe, vč. **námětů pro práci s ukrajinskými dětmi** ... str. 8
- II/2 Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO ... str. 10
- II/3 Výukové programy, projektové dny ... str. 11
- II/4 Projekty pro školy, soutěže ... str. 12
- II/5 Projekt Škola pro udržitelný život ... str. 12
- II/6 Program Učíme se venku ... str. 13
- II/7 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky ... str. 14
- II/8 Tipy na výlety, exkurze, výstavy ... str. 14

Část III UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

- III/1 Udržitelný rozvoj ... str. 15
- III/2 Přírodní zahrady ... str. 16
- III/3 Zelené okénko ... str. 16
- III/4 Místní produkty, biopotraviny ... str. 16
- III/5 Fairtrade ... str. 17

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Workshop Učíme se venku pro MŠ a ŠD 26. 4. 2022

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2021 členové Klubu LÍSKY zaslali 41.400 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCÉ

prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2021 jsme z vašich darů získali 12.544 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V březnu se v LÍSCÉ zaměřujeme na přípravu osvětových kampaní, konferencí, workshopů a projektových dnů ve školách. Podali jsme žádost o akreditaci 10 vzdělávacích programů na MŠMT. Těšíme se na společné oslavy 15. narozenin LÍSKY.

Věděli jste, že LÍSKA je síťová organizace a sdružuje střediska ekologické výchovy i lektory, pedagogy, osobnosti EVVO v celém regionu?

Společně připravujeme projekty, programy pro školy, osvětové kampaně, vzdělávací akce a konference, vydáváme publikace, informujeme..

Společně se také radujeme, že jsme tu přes všechny radosti a starosti již 15 let!

Těšíme se na vás na některé z narozeninových akcí. Jejich pestrost je stejná, jako jsou členové LÍSKY.

15. NAROZENINY

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ S FÉROVOU KAVÁRNOU V LÍSCÉ

pondělí 21. března 2022, 8.30–15.00 hodin
Dolní náměstí 429, Vsetín - www.liska-evvo.cz

Kalendář akcí k 15. narozeninám LÍSKY

- 2. 3. Den otevřených dveří v Malé ZOO, DDM ASTRA Zlín, Družstevní 4513**
www.ddmastra.cz
- 5. 3. Chceš si to vylepšit u lesa, Valašské Klobouky, Ščúrnicka**
Společná výsadba jedliček a posezení na KOSENCE.
www.kosenka.cz
- 20. 3. Den otevřených dveří a větrání peřin, Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště**
Dílnička se skřítkem Lískáčkem.
www.skanzenrochus.cz
- 20. 3. Stezka brouka Pytlíka, Středisko volného času Klubko, Staré Město**
Rodinné putování do hmyzí říše.
www.klubkosm.cz/progra.../1427-stezka-brouka-pytlika
- 21. 3. Den otevřených dveří s Férovou kavárnou, LÍSKA, z.s., Vsetín**
Narozeninový den v LÍSCÉ.
www.liska-evvo.cz
- 22. 3. Workshop pro lektory Učíme se učit venku, DDM Šíkula Uherské Hradiště**
Vzdělávací program pro lektory LÍSKY.
www.liska-evvo.cz, www.ddmsikula.cz
- 23. 3. Představení LÍSKY a projektových aktivit na mezinárodní konferenci v polské Wieliczce, Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty**
www.bilekarpaty.cz
- 24. 3. Slavíme s Lískou, DDM ASTRA Zlín – ZŠ Zlín**
Program pro děti v kroužku.
www.ddmastra.cz
- 26. 3. Jarní expedice Chřiby s Lískou, Středisko volného času Klubko Staré Město**
Terénní exkurze pro členy a přátele, setkání v Terénním ekologickém centru Boří Divoky.
www.liska-evvo.cz, www.klubko.cz
- 26. 3. Hodina Země – tvoříme naši budoucnost, 20.30–21.30 hodin**
Centrum Veronika Hostětín
www.hodinazeme.cz, www.hostetin.veronica.cz
- Ptačí aktivity, DDM Pastelka Uherský Ostroh**
Seznámení v týmu s novými pomůckami Učíme se venku, příprava kampaně Ptáci – žijí tady mezi námi
www.ddmpastelka.cz

21. BŘEZNA 2022

SLAVÍME 15 LET S LÍSKOU

LÍSKA

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2022

strana 2

22.
března
2022

AKREDITOVANÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Učíme se venku

Workshop a regionální setkání lektorů výukových programů, projektových dnů a zájmových aktivit v neformálním vzdělávání VÝUKA V TERÉNU I.

Srdce Vás zveme na vzdělávací akci, na které Vám představíme aktivity, pomůcky a metodiky z projektů a programů LÍSKY, Přírodovědného centra Trnka při DDM Uherské Hradiště a dalších členských organizací Lisky na podporu učení VENKU.

TERMÍN: úterý 22. března 2022, část I: 9.30–11.30 hodin, část II: 12.30–14.00 hodin
MÍSTO: Dům dětí a mládeže Šikula Uherské Hradiště, www.ddmsikula.cz

OBSAH:

- **Proč s dětmi do přírody:** environmentální výchova, smysl a cíle, motivace, návaznost na RVP PV, odkazy a doporučení na informační i finanční zdroje.
- **S dětmi v přírodě v každé roční době:** metody a činnosti vhodné pro environmentální výchovu i polytechnické vzdělávání – praktické ukázky činností, pokusů, metodik a pomůček.
- **Jak to děláme u nás:** výměna a sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe.

DOPORUČENO: lektorů, pedagogové volného času, vč. externích a dobrovolných pracovníků
LEKTORŮ: Iva Koutná, Lenka Pavelčíková a další
HODINOVÁ DOTACE: 8 hodin (1 hodina = 45 minut)
CENA: 290 Kč (zahrnuje občerstvení, lektorské a org. zajištění, metodickou sadu)
Akreditováno MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
č.j. MSMT-14409/2021-6-466

ORGANIZAČNÍ POKYNY:

- **Stravování:** na místě bude zajištěno malé občerstvení, káva
- **Doprava:** individuálně (není ze strany LÍSKY zajišťována)
- **Účastníci získají osvědčení a pro svou organizaci sadu metodických materiálů.**
- **S sebou:** pohodlný oděv a obuv s ohledem na aktuální počasí, přezůvky do budovy, dle možnosti a uvážením vlastní materiály pro výměnu zkušeností, fotografie z činnosti apod.
- **Příhlášky zasílejte do 4. 3. 2022 na adresu: infoevvo@seznam.cz**
- **Informace a přihlašování:** infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

Akce je spolufinancována z projektu MAS Hornolidečska – pomáháme zvyšovat kvalitu neformálního vzdělávání.

LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín • infoevvo@seznam.cz • www.liska-evvo.cz

EXPOZICE LIDOVÉ ARCHITECTURY
UHERSKÉ HRADIŠTĚ
OTEVŘENO
2016
MUZEUM V PŘÍRODĚ ROCHUS

Obecně prospěšná společnost Park Rochus
Vás zve na akci

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ A VĚTRÁNÍ PEŘIN

neděle 20. března 2022
od 14.00 do 17.00 hodin

Skanzen Rochus Uherské Hradiště

Vstup na akci je zdarma.
Změna programu vyhrazena.

PROGRAM:

- nahlédnutí do zákulisí příprav na novou návštěvnickou sezónu
- *Co se děje za humny* – povídání o zajímavých rostlinných a živočišných druzích Parku Rochus a o údržbě území
- kreativní dílnička pro děti se skřítkem Liskáčkem
- bylinkové placky z pece
- přesazování muškátů a výsadba bylinkové zahrádky
- *Jarní řez stromů* s arboristou (15.30 h., Sad starých ovocných odrůd)

www.skanzenrochus.cz [Park a skanzen Rochus Uh, Hradiště](https://www.facebook.com/park.skanzen.rochus) [@skanzenrochus](https://www.instagram.com/skanzenrochus)

SLAVÍME 15 LET S LÍSKOU

15 dnů ve dnech 17.–31. března 2022

STEZKA BROUKA PYTLÍKA

neděle 20. 3. 2022

Začátek od 13.30 do 16 hodin
POZOR! změna místa konání!
Startujeme z CEV Žabka (ulice Krátká)

Vstupné:
40 Kč (za dítě)

Vydejte se na rodinné putování za Broukem Pytlíkem a jeho kamarády. Čekají tě zábavná stanoviště, veselí hmyzí s dobrou náladou a na konci odměna.

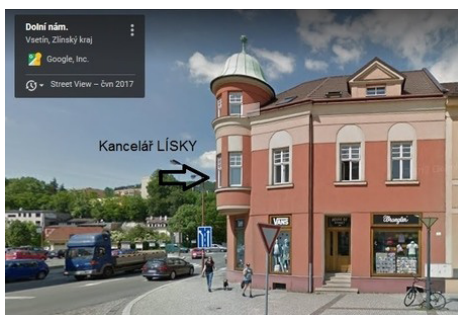
BONUS pro všechny, kteří budou mít tykadla, křídla, krovky nebo něco jiného z hmyzí říše na sobě.
Akce proběhne dle platných protiepidemiologických opatření. Sledujte proto náš web nebo fb!

Středisko volného času
KLUBKO
Staré Město

WWW.KLUBKOSM.CZ
www.facebook.com/svcklubko
www.instagram.com/klubko_sm

Férový obchůdek Lisky

Vybírat můžete z fairtradových čokolád, sypaných i porcovaných čajů, zrnkových, mletých i rozpustných káv (vč. bezkofeinových), kaka, lízáték, karamelů a Lukášových šitých hraček Renaty Lažové.

www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

21. BŘEZNA 2022

SLAVÍME 15 LET S LÍSKOU

sobota
26.
března
2022

Jarní expedice Chříby s Lískou

Srdčně zveme členy Lisky, členy Klubu Lisky, přátele a podporovatele, partnery, rodinné příslušníky. Přijďte pobýt a zavzpomínat na čas, kdy právě v tomto místě Liska a naše společenství vznikalo (2002 – 2007 – 2022).

PLÁNOVANÝ PROGRAM:

- **Setkání v 9.30 hodin pravděpodobně zde:** <http://www.lebedovskymlyn.cz> (možnost i něco dobrého zakoupit) – přihlášeným účastníkům upřesníme dle aktuálního počasí!
- **Komentovaná vycházka s Jardou Hrabcem – trasu zvolíme dle počasí a terénu.**
- **Skončili bychom v Divokách** – podle času a počasí by se dalo jít ještě kousek na jejich naučnou stezku k rybníčkům.
- **Posezení a vzpomínání v budově „Terénního ekologického centra Boří Divoky“ ve staré škole, cca od 15 hodin.** Doporučujeme s sebou fotky, materiály. Dáme si něco dobrého, ze zásob, co si přivezeme (k dispozici je kuchyňka), <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/terenni-ekologicke-stredisko-boři-divoky/>.
- Možnost přespání do neděle (k dispozici matrace, spacáky a podložky vlastní).

Program přizpůsobíme počasí, počtu, kondici a zájmu účastníků.

Je také možné procházku vnechat a přijet až do Divok, cca v 15 hodin, <http://www.csopdivoky.cz/kontakt/>

Přihlašování a informace o své účasti uvádějte do 11. 3. prosím zde: <https://forms.gle/kJ5TouGbEW1wcdAL6>

Účastnický poplatek: 100 Kč, senioři a děti bez ohledu na věk zdarma.

Strava a nápoje vlastní! Na místě zajistíme kávu, čaj.

S sebou přibalte fotografie, postery, publikace, zpravodaje a další materiály z naší společné historie.

INFORMACE:

Iva Koutná, koutna.iva@seznam.cz
tel: 605 806 840

Monika Havlášková, monika.havlaszkova@seznam.cz
tel: 604 999 325, **SVC Klubko Staré Město**

Ustavující 1. členská schůze Lisky, červen 2007

Krajský veletrh v ZOO Zlín, říjen 2014

LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín • infoevvo@seznam.cz • www.liska-evvo.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2022

strana 3

Příroda a obec jako nejlepší učebny
aneb **seminář o Místně zakotveném učení a servisním učení**
17.–18. března v krkonošské pobočce Ekocentrum DOTEK.

Více informací zde <https://sever.ekologickavychova.cz/priroda-a-obec-jako-nejlepsi-ucebny-seminar-o-mistne-zakotvenem-uceni-a-servisniho-uceni/>

JAK UČIT O ZMĚNĚ KLIMATU?
Praha, Skautský institut v Rybárně, 25.–26. duben 2022
Doporučeno pro učitele /učitelky 2. st. ZŠ a středních škol.

Srozumitelně zapojit vědecká fakta a zvládnout případné emoce? Přemýšlíte, jak učit o změně klimatu? Hledáte oporu v odborném obsahu, ale také ověřené a funkční metody?

Přihlaste se na dvoudenní prezenční seminář, který se zaměří na využití projektové metody v klimatickém vzdělávání a upozorní na další aspekty, které je třeba ošetřit při otevírání tématu klimatické změny ve výuce (např. emoce).

Ze semináře si kromě metod a zdrojů informací odnesete také paletu aktivit, které můžete hned následující den využít při diskuzi o klimatu s vašimi žáky.

Registrujte se zde:

<https://www.clovekvtsini.cz/.../kurzy.../ucim-o-klimatu-248c>

Konference úspěch pro každého žáka

Předběžné informace na <https://ucimekvalitne.cz>

AKREDITOVANÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

26. dubna 2022

Učíme se a bádáme s dětmi venku
POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA, DRUŽINY VENKU – formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ a ŠD

Srdčně Vás zveme na vzdělávací akci, na které Vám představíme aktivity, pomůcky a metody z projektů a programů LÍSKY a Přírodovědného centra Tminka při DDM Uherské Hraditě i partnerských organizací.

TERMÍN: úterý 26. dubna 2022, 9.30–15.00 hodin
MÍSTO: Hájenka Na novém světě, Semetín, Vsetín
<http://www.alcedo-vs.cz/ubytovani/terenni-stredisko-hajenka.html>

OBSAH:

- **Proc s dětmi do přírody:** environmentální výchova, smysl a cíle, motivace, návaznost na RVP PV, odkazy a doporučení na informační i finanční zdroje.
- **5 dětem v přírodě v každé roční době:** metody a činnosti vhodné pro environmentální výchovu i polytechnické vzdělávání – praktické ukázky činnosti, pokusy, metodik a pomůcek.
- **Jak to děláme u nás:** výměna a sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe.

DOPORUČENO: vedení a učitelé MŠ, dětských skupin, lesních školek a klubů, školní koordinátoři EWO v MŠ, vychovatelé ŠD
LEKTOR: Lenka Pavelčíková, Iva Koutná
HODINOVÁ DOTACE: 8 hodin (1 hodina = 45 minut)
CENA: 590 Kč (zahrnuje stravu, lektorské a org. zajištění, metodickou sadu)
Členové klubu LÍSKY, síť Mrkvička: 490 Kč
Akreditováno MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků č. MSMT-14409/2021-6-466.

ORGANIZAČNÍ POKYNY:

- **Stravování:** na místě bude zajištěno stravování, káva
- **Doprava:** individuálně (není ze strany LÍSKY zajišťována)
- **Účastníci získají osvědčení a pro svou organizaci sadu metodických materiálů.**
- **5 sebou:** pohodlný oděv a obuv s ohledem na aktuální počasí, přezůvky do budovy, dle možnosti a uvážení vlastní materiály pro výměnu zkušeností, fotografie z činnosti apod.
- **Přihlášky zasílejte do 13. 4. 2022 zde** <https://forms.gle/jTGZZKhVe1VU6mwp7>
- **Informace a přihlášování:** infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
- **Spojení MHD:** http://www.svadva.cz/download/?/2014-2015/mhdvs/vv_0945003.pdf
Hájenka – cca 8 km od Vsetína, je dostupná MHD č. 3, stanoviště na autobusovém nádraží Vsetín.
Z konečné MHD v Semetíně, budete pokračovat pěšky cca 400 m po cestě směrem nahoru. Hájenka je hned vedle cesty.
Mapa: Vsetín – Semetín (překontrolujte si polohu na internetu před plánovanou trasou!)
GPS: 49°19'55,61" N; 17°55'45,587" E (www.mapy.cz)

Tato vzdělávací akce je realizována za finanční podpory SFŽP ČR a MŽP.

LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín • infoevvo@seznam.cz • www.liska-evvo.cz

CHALOUPKY LÍSKA ALCEDO HESLENICE ŽIVNOSTI PROSTĚJOVÉ ZŠ BRANKÁČOVSKÝ ZŠ BRANKÁČOVSKÝ Zlínský kraj

SPOLEK PRO OBNOVU ZÁMEČKÉHO PARKU V BRANKÁCH

VYHLAŠUJE
VÝTVARNOU SOUTĚŽ PRO DĚTI

Téma: Zjistí a nakreslí ptáčka, kterého ornitologové zvolili „PTÁKEM ROKU 2022“

Kategorie: MŠ, ZŠ – 1. stupeň, ZŠ – 2. stupeň
Doporučený termín: 04. 03
Výtvarná technika: libovolná

Své práce odevzdejte v: ZŠ a MŠ Branky, ZŠ a MŠ Charybná, ZŠ a MŠ Pellice
nebo zaslěte na adresu:
Spolek pro obnovu zámečského parku, Branky 295, 750 05

10.5.2022

do

Vyhodnocení proběhne na jaří akci v zámečském parku v Brankách. Vítězové obdrží diplom a hezké věcné ceny!

ČESKÁ REPUBLIKA NADACE VIA

Zlínský kraj

Hodina Země ČR

SOBOTA 26. BŘEZNA 2022, 20:30 až 21:30 hodin

HODINA ZEMĚ

26. BŘEZNA 2022 / 20.30 HODINAZEME.CZ

**PŘÍDEJTE SE K MILIÓŇŮM
TVÓŘTE NAŠI
BUDOUCNOST**
hodinazeme.cz

Co děláme planetě, děláme sami sobě. Od globálního oteplování, přes dobytek přírodní rozmanitosti, až po covid-19. Škody způsobené našemu společnému domovu nyní poškozují každého z nás. Musíme urychleně obnovit přírodu a stabilizovat naše klima – a to tak, aby byl tento proces spravedlivý pro všechny.

Toto je Hodina Země. Zhasněte a podnikněte kroky pro lepší budoucnost lidí a planety.

Tento projekt byl podpořen grantem z Norských fondů.

© Jara Dekker / EyeEm

přírodovědná soutěž
JALOVEČEK
Téma: Voda

KDY: 7. a 8. dubna 2022
KDE: zámek Vsetín

FESTIVAL PRO ČOLKA

6. Festival o přírodě v přírodě

Kurovický lom
7. 5. 2022, 9–18 h

expoze fauny a flory lomu, netradiční aktivity a hry pro děti, ukázka sokolnictví, lukostřelba, loďe na lomu, lanové aktivity, ukázka řemeslné tvorby, botanická a včelí stezka, zajímavé workshopy a mnoho dalšího

více informací na www.tokaheya.cz

Uklidme Česko 2022

Hlavní termín v sobotu **2. dubna**,

www.uklidmecesko.cz

Mimi & Liza

Uklidme Česko

3. žákovská ornitologická konference
23. 5. 2022
v Praze

pro žáky 2. stupně
základních škol
a studenty středních škol

Líska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2022

strana 5

Letní školy Začít spolu 2022

04.07. - 08.07. MŠ Šestajovice
11.07. - 15.07. MŠ Frýdek - Místek
15.08. - 19.8. MŠ, ZŠ, eduScrum Turnov

Sledujte prosím aktuální informace na webu
www.zacitispolu.eu

Amaltheia

Konference o výchově přírodou

Konference je pro všechny, které zajímá výchova v přírodě a zážitková pedagogika.

Zatímco mýto-poetická zkušenost dovedla propojit animální s lidským i posvátným, soudobá vědecko-technická racionalita se omezuje na počítání kroků a minut strávených mimo obydlí. Konference si klade za cíl opětovně zvýznamnit přírodu jako nenahraditelnou učitelku vedoucí nás od virtuality zpět k realitě přirozeného poznávání sebe sama, lidských vztahů i údivu nad krásou kosmu.

Předpokládaný okruh návštěvníků konference:

- veřejnost se zájmem o výchovu v přírodě a zážitkovou pedagogiku;
- studenti nejenom pedagogických a kinantropologických oborů;
- absolventi škol poměřující teoretické poznatky silou praxe;
- akademičtí pracovníci a učitelé nespokojující se s tím, čeho již bylo dosaženo;
- členové volnočasových organizací.

Konferenci pořádá Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci u příležitosti 30. výročí svého založení.

Termín: 14.–15. 10. 2022

Místo: budova děkanátu
Fakulta tělesné kultury
Univerzity Palackého v Olomouci
třída Míru 117 | 771 11 Olomouc

Pořádá: Katedra rekreologie Fakulty tělesné kultury
Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci
s Prázdňinovou školou Lipnice

<https://konference.ftk.upol.cz/2022/amaltheia/>

Kampaň OBYČEJNÉHO HRDINSTVÍ, 4. 4. – 8. 5. 2022 Budme OBYČEJNÍ HRDINOVÉ

„Co mohu dělat v boji proti klimatickým změnám? Lze žít zcela udržitelně? Mám vůbec nějakou moc?
Odpověď zní ANO i NE.“

Kampaň OBYČEJNÉHO HRDINSTVÍ je právě o tom:

- hledat odpovědi na otázky výše
- ukazovat si, **co je v našich silách**
- **proč je důležité dělat správné věci**, i když to samo o sobě svět nespasí.

V Kampani si můžete vybrat jednu z výzev nebo i více a na **7 dní se ji snažit naplňovat** – prostě být obyčejným hrdinou.

Připravili jsme výzvy ze 4 oblastí:

- Ochrana přírody
- Odpovědná domácnost
- Umění života
- Dobré skutky pro svět kolem nás

Podrobnosti o Kampani obyčejného hrdinství najdete zde:

<https://ekoskola.cz/cz/kampan-2022>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

LUKÁŠ je věčně usměvavý kluk s velkým srdcem. Do života vkročil s pořádným zdravotním omezením. Nutně potřebuje pravidelnou rehabilitaci, aby neskončil na vozíku. Maminka Renáta šije už mnoho let hračky pro radost dětí. Nám do Lísky šije rozmanité učební pomůcky, tematické panenky a figurky, bavlněné tašky, polštářky apod.

Finanční výtěžek z prodeje hraček bude použit Lukášovi na rehabilitaci (1 hodina přijde na cca 1.000 Kč). Doporučená cena hraček 55–250 Kč.

Hračky můžete objednat přímo na Facebooku:
<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>,
Renáta Lažová, tel.: 605 570 103, číslo účtu: 2577703113/0800

nebo v LÍSCĚ:
infoevvo@seznam.cz, HESLO: Lukášovy hračky.
Děkujeme.

Nezapomínejme mluvit s dětmi

Po době covidové je tu další problém, který vnímají a potřebují zpracovat.

Věříme v demokratické hodnoty a hluboce nás zasáhlo, že na Ukrajině dochází k jejich pošlapání. Stojíme na straně těch, kteří se bez vlastního přičinění ocitli uprostřed války, musí opustit své domovy, prožívají strach o životy svých blízkých, přátel i své vlastní.

Nezapomínejme, že znepokojivé zprávy o aktuální situaci vnímají i děti. Jako učitelé jim můžeme pomoc se v aktuálním dění orientovat, pojmenovat jejich obavy, sdílet emoce.

Svět potřebuje, abychom se ve školách učili kritickému myšlení, vzájemnému respektu a komunikaci.

Pomoc obětem ozbrojeného konfliktu zajišťuje řada českých humanitárních organizací, na jejichž konta můžeme přispět všichni.

Člověk v tísní – <https://1url.cz/9KYIh>

Charita Česká republika – <https://1url.cz/NKYIf>

Paměť národa – <https://1url.cz/OKYlg>

Adra – <https://1url.cz/nKYIO>

zdroj: Učitel naživo

K ukrajinským NNO jsme se přidali za Lísku.

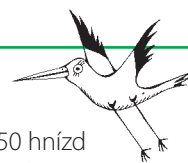
Budeme rádi, když se zapojíte i vy za své organizace...

<https://www.with-ukraine.org/>

Kdy přiletí čápi? Zapojte se do sledování hnízd

Čápi bílí v Česku postupně obsazují svá hnízdiště, i když by dle známé pranostiky měli teprve zítra, na sv. Řehoře, přelétat přes moře. Jak ukazuje mapa čapích hnízd na www.birdlife.cz/capi, již 50 hnízd je obsazeno (údaj k 11. březnu 10:00). Kdy obsadí zbývající? Kolik párů přiletí a kolik vyvedou mláďat? Odpovědi na tyto otázky zjišťuje Česká společnost ornitologická (ČSO) s pomocí veřejnosti.

„V programu občanské vědy Čapí hnízda sledujeme průběh hnízdění čápů již od roku 2014. Vloni se podařilo poprvé překonat neuvěřitelných 1000 spolupracovníků,“ uvádí Gabriela Dobruská, která v ČSO koordinuje program Čapí hnízda. „Sledování čápů je velmi oblíbené, lidem přináší radost a jejich pozorování není náročné,“ doplňuje Dobruská. Do programu se může zapojit úplně každý – od rodin s dětmi přes školní kolektivy až po seniory.

Ornitologové doufají, že i v letošním roce lidé zařadí pozorování čápů do svých výletů a pomohou tak monitorovat průběh hnízdění. I když někteří čápi již přiletli (pravděpodobně jedinci zimující ve střední nebo jižní Evropě), většina se začne objevovat v následujících slunečných dnech. Právě ty budou klíčové pro zaznamenání co nejpřesnějších údajů o přiletu čápů. „Sledujte hnízda ve svém okolí a svá pozorování zadejte na www.birdlife.cz/capi. I když čápa na hnízdě nevidíte, najděte lokalitu na mapě a uveďte „čáp nepozorován“. Jen tak budeme vědět, že hnízdo bylo kontrolováno a čáp na něm ještě nebyl,“ doplňuje Dobruská. Čím více hnízd se podaří zkontrolovat, tím přesnější údaje o přiletu čápů ornitologové získají.

www.birdlife.cz/kdy-priletli-capi-zapojte-se-do-sledovani-hnizd/

Seznamte se, Feuerstein!

Nový předmět děti naučí, jak v životě lépe fungovat

Plánovat si práci, důkladně si rozmyslet, než se do něčeho pustím, nastavit si strategie – to jsou dovednosti, které dokážou usnadnit život. Asi všichni rodiče by si přáli, aby se je děti naučily. Pro samé učivo ale ve škole právě na užitečné dovednosti často nezbyvá čas. Některé školy si to ale uvědomují a zavádějí nový předmět takzvaného „Feuersteina“, který má děti naučit, jak v životě používat selský rozum.

„Jak dokážu vyčíst ze zadání informace, jak si umím definovat problém a nastavit cestu k řešení? Dokážu o svém přemýšlení vhodně a přesně mluvit a dokážu ovládnout svou zbrkllost a impulzivitu?“

Celý článek na <https://eduzin.cz/wp/2022/03/03/seznamte-se-feuerstein-novy-predmet-deti-nauci-jak-v-zivote-lepe-fungovat/>

Soutěživost je škodlivá a školní známky neúčinné, říká norský pedagog

V Norsku pracuje s dětmi, které vypadly ze školského systému, neboť nebyly schopné uspět v soutěživém prostředí. „Soutěživost je opakem tvořivosti. Škola budoucnosti musí být úplně jiná, musí to být místo podporující kreativitu,“ říká v rozhovoru pro iDNES.cz norský speciální pedagog Godi Keller, který v Česku o prázdninách přednášel učitelům lesních mateřských školek.

Téma inkluzivního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných školách je u nás v současnosti bouřlivě diskutované. Je stejně ožehavé i ve světě?

Celý článek na https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/rozhovor-godi-keller-skola-je-posedla-testovanim.A160817_151320_domaci_lve?

I/4 Zdroje a grantové výzvy

■ ERASMUS plus roste

Nabízí teď mnohem více možností. Můžete tak získat zkušenosti ze světa, i když třeba nejste student nebo nemáte čas někam jezdit. Více na <https://www.erasmusroste.cz>

■ Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK) Draft harmonogramu výzev na rok 2022

Harmonogram výzev na rok 2022 (vč. jednotlivých termínů) vychází z předpokladu, že Programový dokument OP JAK bude schválen Evropskou komisí v dubnu 2022. V případě prodloužení ve schválení dojde k relevantnímu posunu termínů.
<https://opjak.cz/vyzvy/>

■ Mladí chrání klima

MINI-GRANTY NA KOMUNITNÍ PROJEKTY

Termíny pro přijetí Plánu komunitního projektu (včetně přílohy Rozpočet) se zasílají elektronicky organizátorům projektu k následujícím datům: **31. 5. 2022, 31. 7. 2022, 31. 9. 2022**, na adresu magdalena.firtova@pinf.cz.
Celá informace v příloze.

■ Výzva Základní granty

Vyhlašovatel Nadace Open Society Fund Praha
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->

■ Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

■ Vyhlášení výzvy NPŽP č. 4/2021: Výsadba stromů – individuální projekty

Vyhlašovatel Ministerstvo životního prostředí ČR
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2730003&apc=nF2xx1-->

■ Vyhlášení výzvy NPŽP č. 5/2021: Výsadba stromů – grantové schéma

Vyhlašovatel Ministerstvo životního prostředí ČR
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2730004&apc=nF2xx1-->

Na Darujme.cz otevřelo své sbírky víc než 40 organizací. Základní tematický souhrn a další informace najdete na www.nadacevia.cz/2022/03/04/na-darujme-cz-otevrela-sve-sbirky-vic-nez-40-organizaci/

část II METODICKÁ PODPORA

II/1 Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe

■ Soutěž Adaptterra Awards

Organizátoři hledají a oceňují dobré příklady adaptačních opatření na klimatickou změnu. Zapojte se i Vy a Vaše organizace se svými projekty. Přihlásit je můžete do 31. 3. 2022. Vaše projekty se kromě ocenění mohou stát i součástí unikátní databáze příkladů dobré praxe, díky které inspirujeme široký okruh lidí, odborníků i veřejnosti. Již nyní obsahuje více než 150 zajímavých řešení a čerpá z ní například i Pakt starostů a primátorů pro šíření inspirace napříč Evropou. Nominovat projekty můžete na www.adaptterraawards.cz/nominace.

■ Jaro ožívá letos později

Oblíbený web má technická omezení. Ptáci ale začínají přilétat. Sledujte jejich přilet a svá pozorování si запиšte – zatím do terénního sešitku, ze kterého se později snadno přepíšete. Tématem Jaro ožívá pro letošní rok je občanská věda. www.birdlife.cz/jaro-oziva-letos-pozdeji/

■ Také se už těšíte na stromy plné svěžích zelených listů?

Běžte ven s žáky a pozorujte, jak se stromy zvolna probouzí. Můžete vyzkoušet aktivity, které vás krok za krokem provedou pozorováním jarní změny stromů a zároveň pomůžou trénovat některé badatelské kroky. Aktivity budeme postupně zveřejňovat ve skupině UČÍME BADATELSKY: www.facebook.com/groups/1038836586901489/

■ Badatelsky orientované vyučování (BOV)

Lenka Pavelčíková, [odkaz](#)
www.badatele.cz

■ Přírodověda venku

Venku to sice nevypadá, ale jaro už se opravdu blíží. Zde najdete námět na venkovní pozorování <https://envirohrani.cz/blog/jarni-aktivity-a-pozorovani/>

■ Projekt SYPO, www.projektsypo.cz

Systematická podpora pro všechny učitele a ředitele. Nabízí inspiraci, aktuální informace a zkušenosti. Pomáhá učitelům učit. Přispívá k profesnímu rozvoji ředitelů. Propojuje školy.

■ Můj první zápisník

Inspirace na aktivity s dětmi v období zimních měsíců.
www.mu1zapisnik.cz/
www.facebook.com/mu1zapisnik/

Doporučení z #MŠMT pro práci se školními kolektivy ve vztahu k ruské agresi vůči Ukrajině.

Dopis ministra Petra Gazdíka školám v této věci a kontakty na odborníky, kteří mohou pomoci zde <https://www.edu.cz/ministr-gazdik-proti-nepratelstvi-ve-skolach-doporuceni-pro-praci-se-skolnimi-kolektivy-ve-vztahu-k-ruske-agresi-vuci-ukrajine/>

Pokud hledáte školu, která by přijala Ukrajince, zkuste tuto mapu:

<https://shkola.cz/>

KPZ pro učitele první dny a týdny s žákem bez znalosti češtiny ve třídě. Obsahem jsou i základní komunikační karty, popis třídy nebo odkazy na výuku čj pro cizince.

<https://cizinci.npi.cz/.../upl.../2021/06/tisk-KPZ-PU-01.pdf>

Slovníček základních pojmů a vět ke stažení např. zde:

<https://www.facebook.com/1506337846255848/posts/3052200428336241/>

Nová sekce na metodickém portálu

<https://www.edu.cz/ukrajina/>

K dispozici je každý všední den od 8 do 16 metodická linka 234 811 246, své dotazy můžete psát na e-mail ukrajina@msmt.cz

Tvořím pro VŠECHNY děti

Chci, aby se žádné dítě nemuselo trápit, že mu ve škole něco nejde. Nyní nastala situace, že v českých školních lavicích usednou ukrajinské děti.

<https://www.zodpovednavyuka.cz/blog/tvorim-pro-vsechny-deti/>

Výukové materiály pro ukrajinské děti

<https://www.ucitelnice.cz/blog/ukrajinske-materialy>

Najdete zde připravené výukové materiály od českých učitelů pro ukrajinské děti. Rádi bychom, aby sloužily českým učitelům, kterým přijdou do třídy ukrajinské děti. Ukrajinským učitelům, kteří budou děti učit ve speciálně zřízených ukrajinských třídách. Vychovatelům a asistentům, kteří budou s dětmi trávit čas v různých zařízeních. Dospělým, kteří se jakkoliv budou těmto dětem snažit zpříjemnit čas v České republice. Všechny materiály obsahují jednoduchý popis v češtině i ukrajinštině. Materiály jsou přeloženy nebo zkontrolovány rodilými mluvčími. Děkujeme moc za jejich ochotu, flexibilitu a rychlost, se kterou s námi začali spolupracovat. Materiály budeme průběžně doplňovat tak, jak nám je budou autoři posílat a rodilí mluvčí kontrolovat.

K 6. 3. JSME ZATÍM NAHRÁLI 17 MATERIÁLŮ.

Aplikace Včelka pro Ukrajince zdarma přístupná:

<https://www.vcelka.cz/vcelka-pro-ukrajinu>

Učebnice pro ukrajinské děti v ČR

<https://www.fraus.cz/cs/o-nas/pro-media/aktuality/ucebnice-pro-ukrajinske-deti-v-cr-25155>

KNIHY a další MATERIÁLY k tématu pro čtení a povídání s českými i ukrajinskými dětmi najdete nově v tomto článku na mravencím webu

www.mravencichuva.cz/valka-na-ukrajine/

E-kniha pro vás: 1000 ukrajinských slovíček

Edika a Albatros media dnes vydávají elektronickou podobu knihy 1000 ukrajinských slovíček zdarma. Praktická knížka se stane dobrým pomocníkem při učení a procvičování ukrajinských slovíček. Na veselých obrázcích, jež znázorňují běžné životní situace, najdete názvy věcí, se kterými se denně setkáváte. Každý tematický celek je pak doplněn jednoduchými frázemi ze života, které můžete potřebovat. V závěru se nachází souhrnný česko-ukrajinský slovník se všemi slovy z knížky a poznámky k ukrajinskému jazyku, původu a výslovnosti. <https://www.pedagogicke.info/2022/03/e-kniha-pro-vas-1000-ukrajinskych.html>

DOPORUČENÍ PRO ŠKOLY

Doporučujeme v rámci školy jasně informovat o postoji České republiky k ruské agresi na Ukrajině.

Věnujte, prosím, zvýšenou pozornost žákům ukrajinské, ruské i běloruské národnosti na vašich školách, včetně možnosti ve zvýšené míře využít péči pracovníků školních poradenských pracovišť.

Ve třídách, kde se tito žáci vyskytují, doporučujeme intenzivní cílenou preventivní práci s celým třídním kolektivem. Náplní této činnosti by mělo být především respektování individuality, dodržování lidských práv a jasně deklarování toho, že národnost nečiní člověka odpovědným za kroky, které realizuje státní režim země, odkud dotyčný pochází.

Se školními/třídními kolektivy doporučujeme pracovat v rámci osvěty s tématy rovnosti, respektu a tolerance.

CO ŘÍKAT A NEŘÍKAT DĚTEM KDYŽ MAJÍ STRACH

CO NEŘÍKAT:

Neboj se, všechno je v pořádku.

Nemáš se čeho bát.

Už to brzy skončí.

Slibuji, že u nás nebude válka.

CO ŘÍKAT:

Musí to být těžké, rozumím ti.

Je normální mít strach.

Nevím, jak dlouho to bude trvat, ale spolu to zvládneme.

Nevím, jestli u nás bude válka, přeji si, aby nebyla a všichni zodpovědní dospělí se snaží, aby to tak bylo.

www.centrumlocika.cz
www.detstvibezmasli.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

II/2 Vzdělávání, programy a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy, vč. ONLINE formy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAPII. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na:

www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

1 – DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz

2 – ZO ČSOP Veronika – Centrum Veronika Hostětín
www.hostetin.veronika.cz

3 – Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s.
www.iskopanice.cz

4 – ZO ČSOP KOSENKA Valašské Klobouky
www.kosenka.cz

5 – VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis

6 – SVČ Klubko Staré Město, p.o., Zabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz

7 – Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz

8 – DDM Šikula Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz

9 – DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz

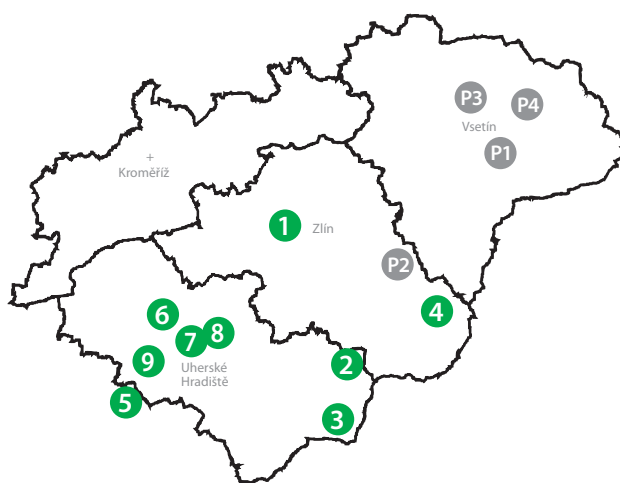
P1 – ALCEDO – středisko volného času Vsetín
www.alcedovsetin.cz

P2 – Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole
www.prokrajinu.eu

P3 – Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí
www.ohrandi.cz

P4 – SVČ Rožnov pod Radhoštěm, p.o.
www.svcroznov.cz

Členské a partnerské organizace LÍSKY, z.s.

LÍSKA, z.s.
www.liska-evvo.cz

■ LÍSKA, z.s.,

www.liska-evvo.cz

Financování možné i z tzv. „ŠABLON“.

INFORMACE:

infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

VÝUKOVÉ PROGRAMY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY, ŠKOLNÍ DRUŽINY

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádoby)

Doporučeno: I. stupeň ZŠ (1.–3. ročník), ŠD

Počet účastníků: 15–30

Rozsah: 2 hodiny

Po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den.

EXKURZE LÍSKY NA FARMY A K REGIONÁLNÍM VÝROBCŮM

Po vzájemné dohodě zahrnuje dopravu autobusem, komentovanou exkurzi, praktickou činnost, ochutnávku produktů a tematický výukový blok.

Místo konání: farma, dílna či provozovna výrobce s ohledem na dostupnost.

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: min. 90 minut + cesta tam a zpět

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze, v návaznosti na počet žáků.

Vhodné i jako projektový den mimo školu v rámci tzv. ŠABLON II a III.

PROGRAM S LÍSKOU PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ, ADAPTAČNÍ POBYT ČI ŠKOLNÍ VÝLET

Po vzájemné dohodě zahrnuje:

- farmářskou stezku – farmářský den,
- stezku objevování přírody – Učíme se venku,
- tematický výukový program, např. VODA – život v každé kapce, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě, Z farmy na náš stůl, Učíme se s POLY,
- terénní exkurze do okolní přírody či na farmu,
- další témata dle potřeby MŠ či ZŠ.

Rozsah programu přizpůsobíme plánu školy.

Cenu stanovíme po upřesnění programu, v návaznosti na počet žáků.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ A ŠD

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Přispívá k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví,
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den,
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahradá, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje),
- další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou.

Cenu stanovíme po upřesnění programu. Vhodné pro tzv. ŠABLONY II i III.

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je zemědělství, původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na vzájemné sdílení a učení („dětí – dětem“), odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ a ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu, v souladu s projektovou výukou. **K zapůjčení (za manipulační poplatek) je sada pomůcek pro terénní pozorování u vody.**

6. ročník: CESTA VODY • 7. ročník: VODA V KRAJINĚ • 8. ročník: SPOTŘEBA VODY

Místo konání: učebna, laboratoř

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií • **Počet účastníků:** třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před výukovým programem (VP), VP (min. 1 vyučovací hodina) s lektorem, aktivní práce žáků po VP.

Učíme se s POLY

Učíme se venku

Rozvoj přírodovědné gramotnosti a polytechnických znalostí a dovedností – objevování a pozorování pestré přírody kolem nás.

Společný motivační úvod, 4 a více stanovišť s úkoly (hmyz, ptáci, stromy, semínka, půda, voda, tvary, příběhy jídla, tvoření, řemesla atd.), hodnocení.

Místo konání: zahrada, venkovní areál školy

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** do 60 dětí

Rozsah: 4 vyučovací hodiny (4 x 45 minut)

Denní a pobytové výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy připravují:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
[www.ddmastra.cz/výukové programy](http://www.ddmastra.cz/vyukove-programy)
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

II/5 Škola pro udržitelný život

Škola pro udržitelný život v roce 2021–2022

Je škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Představujete si takto svoji školu? Každá základní nebo střední škola se může stát Školou pro udržitelný život!

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Ve Zlínském kraji je do programu zapojena ZŠ Rožnov p.R., Videčská a ZŠ Huslenky.

www.skolaprozivot.cz

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.stfp.cz

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- **Badatelsky orientované vyučování,**
<http://badatele.cz/cz>
- **Fairtradová škola**
www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
Tento měsíc je to přesně 10 let od udělení prvních dvou titulů „Fairtradová škola“ v České republice, ve Vsetíně máme hned 4!
<https://fairtrade.cz/zapojte-se/fairtradovamesta/>

- **Globální rozvojové vzdělávání,**
www.globalnirozvojovevzdelavani.cz
- **GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,**
<https://globe-czech.cz/cz>
- **Jeden svět na školách (mediální vzdělávání),**
www.jsns.cz
- **Mezinárodní program Ekoškola,**
<https://ekoskola.cz/cz>
- **Odpovědná škola**
www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- **Skutečně zdravá škola,**
www.skutecnezdravaskola.cz
- **Světová škola,**
www.svetovaskola.cz
- **Škola pro udržitelný život,**
www.skolaprozivot.cz
- **Učíme se venku**
www.ucimesevenku.cz
- **Žakovské parlamenty,**
www.skolaprodemokracii.cz

Přehled soutěží najdete na

www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- **Klimatická soutěž CO2 liga.**
Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SŠ.
www.CO2liga.cz

Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum.

Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznáte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

SEZNAM NEJLEKČÍ NA CELÝ ROK

<https://ucimesevenku.cz/lekce-ktere-vas-vytahnou-ven/>

METODIKY UČÍME se VENKU

www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na <https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Učíme se venku s LÍSKOU

Vytvořili jsme 4 nové programy Učíme se venku s LÍSKOU pro MŠ, ŠD, I. stupeň ZŠ a SVČ. Programy je možné využít jako projektový den.

Pro pedagogy jsme vydali novou metodiku **Učíme se v zahradě s ěpkou a Větvíčkou.**

Náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě.

Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkosti a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Učíme se venku

Proč učit venku

Lekce a pracovní listy volně ke stažení

Jak si vyrobit a nekupovat pomůcky

On-line kurzy

Videa a příklady z praxe

Festival Učíme se venku

Semináře po celé ČR

Podporující komunita na sítích

www.ucimesevenku.cz

II/7 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

■ Jak učit POLY.

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek.

Informace a objednávky:
infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa –

www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život –

www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě –

www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem –

www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách –

www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské

Hradiště, zdarma ke stažení na

<http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ Novinka z produkce Vzdělávacího a informačního centra Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou – **originální desky s klipem, na kterých najdete dvě hry do přírody**. Kontakt: 734 645 730, VIS, Panský dvůr, Veselí nad Moravou. Prodejní cena je 99,- Kč **#LIFEforInsects**

www.vis.bilekarpaty.cz

■ Nová metodická příručka **Přírodovědné vzdělávání**

Pro učitele přírodovědných předmětů. Klade důraz na badatelské úkoly, činnostní učení, čtenářství, pisatelství nebo místně zakotvené učení.

Najdete zde <http://prirodovedne-vzdelavani.projektsybo.cz/>

■ **Hmyzí pohádky**. Vstupte do světa hmyzích kamarádů.

Pojďte se pobavit, zasnít a poučit. www.hmyzipohadky.cz

■ **Skřítek Kompostík a jeho kamarádi, Miluška Štefanová**

Příběhy z jedné zahrady, 1. a 2. díl, nakl. Pointa

■ **Srdce přírodě**

Začínáte se zahradou a hledáte šetrnější způsob jak o ni pečovat? Nebo máte zkušeností dost, ale něco Vaší zahradě stále chybí?

Co to letos zkusit jinak? ŠETRNĚJI – ZDRAVĚJI – PŘÍROZENĚJI

Zdravá přírodní zahrada plná silných rostlin vám může ušetřit spoustu času i práce a zajistit dostatek úrody. Přichází jaro – dejte svojí zahradě nový rozměr a začněte zahradničit v souladu s přírodou.

www.srdcepriode.cz

■ **Jděte VEN**, inspirativní náměty pro pobyt venku, www.jdeteven.cz

**studijní centrum
BASIC**

**TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ
PŘI UČENÍ
A NEDOKÁŽETE
MU POMOCT?**

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

II/8 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

■ **Muzeum v přírodě Rochus**,
www.skanzenrochus.cz

■ **Muzeum regionu Valašsko**,
www.muzeumvalassko.cz

■ **14115 Baťův institut Zlín**,
www.14-15.cz

■ **Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně**,
www.muzeum-zlin.cz

■ **Valašské muzeum Rožnov p. R.**,
Valašský rok, www.vmp.cz

■ **Informační centrum Velké Karlovice**,
www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum

■ **Zvonice Soláň**,
<https://www.zvonice.eu/>

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovnu:
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Pointu Zlín na třídě Tomáše Bati 204
(bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
NOVÝ REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“
www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce Přehled akcí v regionu i mimo region.** Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8–15 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.
Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2022

strana 18